

in Johel prophetā

Incipit postilla fratris Nicolai de Syria sup Johelem
cum additionibus et replicis.

Capitulum I.

Erbū dñi. Hic in principio iobelis pphē duo
sunt p̄mutēda. Prūmē q̄bō pphānerit et dicet
hic h̄ero. in primo plogo sup h̄uc pphaz q̄ p̄
pherauit ad tribū iu-
da et iulm et nullā om-
nino fecit de cibis tribū
bus mentionē. Sed
īp̄ ē ep̄la paulinūde
studio sacre scripture
seu de oībz diuinē scri-
pture libis dicit cō-
trariū sic dices. Joh-
el filiū fatuel. au-
dite hec senes
et auribz p̄cipite oēs hitato-
res terre. si faciūz est istud

Incipit iobel. pphā .I.
Erbū dñi q̄d
factū ē ad iobel
filiū fatuel. au-
dite hec senes
et auribz p̄cipite oēs hitato-

res ibi. Nunc ergo circa mediū sedi ea. Area primam
p̄tēn p̄siderandū q̄ de s̄lis q̄ttuor plagiis erica bruco lo-
custa et rubigine. dicit expositores nostri corerit q̄ nō fu-
it res gesta. q̄q̄ h̄rtus liber regū et sedis palīp̄. nullāz de-
b̄ faciūt meutioem h̄z ē tūn pabola. sicut cū dī iudiciū. ut.

Diverūt ligna ad r̄b̄
nūs ac. q̄d nūq̄ fuit
in terū natura h̄z p̄ le-
gna pabolice intelligit
tur habitatores syrē
et rānum vō abime-
lech. Hic in p̄posito
p̄ ita q̄ttuor noīa hic
posita sez erica r̄c. in
tellisūt pabolice q̄t-
tuor regna sibi succe-
dēta q̄ indeā corose-
tunt et vastanterunt. s.

assirior. chaldeor. grecor. et rōanor. regnū ō pphaz et me-
doi sic legit iudeā vastasse. in p̄liars reges fuerunt ut
deis benuoūt et cyrus. darius. attaxies. et assuerus. ra-
bifa. et ecotario dicit q̄ ē tūn res gesta. ita q̄ terrena
scēta iudee sic fuerit q̄ter successione vastata. et h̄ seca-
ta est famēs quā p̄dīretat h̄elis. durās septē annis. et
et h̄ v̄ q̄ ille q̄ttuor pestes nō fuit eodē anno h̄ i ouer-
sis. aliter nō v̄ q̄ famēs ē tādu durat p̄ scribitate vni-
us anni. Qd aut̄ postea sūt dīt. H̄ens enī ascēta lug ter-
ram r̄c. q̄li exponēt pabola p̄posita de erica bruciū r̄c. dīc
et circa et bruciū et locusta hic metaphorice dicunt gen-
tis. eo q̄ destruerit terrā ad modū exercitū transiun-
tis. et exponit illa q̄ sequunt̄ sūlē de gentibz et populibz
terrā vastatur. sed etiāq̄ tētū v̄ deficere. Prūmē q̄
fit hic ita exponēta mentio de istis corrosionibz terrenasē
tūs p̄ ericā bruciū r̄c. et de fame unde sequētēs. nō mō
v̄ esse tūn pabola. nec valet argumentum nō inductū. q̄ dī-
to Reg. belus. p̄niciavit h̄a sterilitatē. licet nō expon-
mat eāz quā exponit iobel. pphā. sic ō ta rege thurificē te-
facit. fuit terrā or̄ magnū in ir̄m. cuī mētioē nō facit
iū. Et. sed solū de plaga lepīe inficta ōz. sed terremo-
tus exponit amos. et zacharie. cuī. H̄il sedim dictum
q̄. ita fit exponēta mētio de gentibz terrā inuatuīz q̄ nul-
lo mō videt p̄ hoc. ppheta significare pabolice corrosionē
terre p̄ ericā et bruciū r̄c. q̄ licet hoīes pabolice noībus
et aliūm designen̄. sicut vit̄ stans diei leo. rapariūp̄ +
et h̄mōl. ramen v̄o sic v̄uenit econuerio in scriptura. sc̄z
bruciū noībo hoī. et genitū designari. ppter q̄d saluo
meliori iudicio v̄ mīhi q̄ cū dī h̄c. Residui etiē r̄c.
ibi est simili pabola et res gesta. sicut p̄pere. xvii. dicitur
q̄ portauit carbenas lignas in collo suo. et sic fecit secū-
dum reueritatē et rem gestam p̄ h̄z tū designat in cathe-
drā populi in capititate ducendi. sicut fuit postea ī
pletā tempe sedecie. Hic in p̄posito fīm rem' gestam
fuerunt quartuor destructiones terrenasētū bruciū. r̄c. et p̄ hoc significabantur. vastationes maliores
future per quartuor regna predicta. Agitur fīm hanc sensu
terram residuum huīs ca. dividitur in duas partes.
qua prima propheta predicit vastationem. secundo in-
ducit ad lamentariūm ibi. Plange. Prīma in duas. q̄z
primo ponit̄ figura. secundo res figurata ibi. H̄es enī
figura enī fuit quadruplic̄ corrosionē terrenasētū
et dictum est. que fuit res in se et figura futuri. et quā tuū
ad hoc dicitur. g. Residuum ericē. Et autēm erica
ap̄ie vermis naseens in oībz.

b. Dīcedat locusta r̄c. Dīcerat ast̄ locusta et bruciū.
sicut perfectum et imperfectum in eadem specie. Femis
enī locuste anteq̄ h̄eat alas vocat bruciū. s. q̄i ē alaus
et h̄dola v

Auribz p̄cipite oēs r̄c. si factū est istud. s. q̄ postea
ponit̄ in tractu. In diebū v̄is aut in diebū patrū v̄orū.
q. d. nō. q̄ ibi accipit̄ sī. p̄ nō. sed h̄z v̄ q̄d dī. Et dī. et de
locustis induc̄t sup terrā egypti. et sedecit in enuersis
simbō eoz innūrables q̄les an illud t̄p̄ nō fuit. nec
potest fūrare sunt. Ad h̄z risdet. Ra. sa. di. q̄ licet ille locu-
ste fuit̄ p̄les maiores q̄s iste tū q̄ttuor plague hic poli-
te se. de erica et bruciū locusta et rubigine simili sumpte fu-
erūt maiores. et sicut intelligendū est dictū pphete q̄ q̄ttu-
or tales pestes simili mō sibi succedētes nō fuerant t̄p̄bus
p̄terit. e. Tuḡ hoc filiū v̄is narrat̄ r̄c. q̄ hec pro-
pheta ē memoriter tenenda. et p̄ successionē generatio-
nū recolenda. et h̄ videt̄ sp̄lēti nō solū in iudeis. sed
etiam sp̄lām. f. Residui. ille incipit. tractat̄ in q̄
ppheta primo p̄dicat defolatoria. sed p̄mut̄t consola-

Liber

nunc dicitur locuta. **b** Et residuum bruci comedit rubigo. Et autem rubigovicia segetum quod vero videt pessus non faciat granum. Si haec est ratio iuxta prophetam ebraicam. adiuvante et pliderate iminens robis malum. **b** Hoc est. quod deficit robis vino in quo delectabimini ex vineat cor. ratione.

i **H**ens ei. **b** sit post nubes figurata. si via statio maeorum per annos regna supradicta. **c**

i **H**ens cuius dicitur. ascendit. et alcederat. loquitur de futuro pro modo cum suis preciis futuris cunctis sphebris.

m **S**up terra mea. id est super iudeam quod sparsa littera de terra dicitur. eo quod ibi rugebat cultus eius. **n** Fortis et innumerabilis. talis et fuit gressus assiriorum chaldaeorum grecorum et romanicum. utrumque ex gestis eorum.

o **D**entes eius in S designata crudelitas per nosuit etiam eorum. nea in ea in desertu. isti enim exercitum in iudea vineas excidebant. arbores fructiferas. et eas propter doloruerunt ad faciem omnes macinamenter et alia exerciti. ibi necessaria. vel alter potius dicti. quod huius accipit vineas domum per populum istum. finit ille. **s**ed et in eius exercitu domus isti ei. quoniam dominus isti exercitus ipsilauerunt homines rafficerunt in psalmis. **q** **P**laga diabolus. papa inducit populus ad lamentationes et prius p. rastationes prima. sed p. scena in principia. sequitur. **r** **A**uma in duas. quod p. inducit ad fieri generaliter. sed sacerdotes spaliteribz. **A**ccingite vos. **a**rea primi dicitur. **q** **P**laga quod homo. **V**irgo enim despoliata. si moratur ei sponsus antequam nra ei amplexus habet materiam magni luctus. **i** ponit hic p. exproprio ad designandum magnitudine lucis imminens. **t** **I**subdit. **t** **H**ec sacrificium. de alicibi et terrenascitibus. licet enim de terrenascitibus aridis. p. dicere fieri oblationem hinc vocat sacrificium. large loquendo. **s** **A**libatio de liquidis et vino soleo. **t** **D**e domo domini. quod p. p. corruptione terrenascitibus non habebat nisi talia possent fieri. **v** Luxuriant sacerdotes. p. defectum diuinum cultus. **t** **E**tiam sui vicius quod erat de decimis et oblationibus. **t** **D**e populata est regio. careres habitatoribus. **y** **L**ux humus. primita frumento. sicut contra dicitur. ridere metaphorice quod plena est frumento. **z** **Q**uoniam deuastatus est triticum per annos plagues supradictas. **a** **C**ofus sunt agricultore. frustrati ipsi laboris. **b** **L**uxuriant vinitores. sic contra ratio sollicitare in absiditate videmus. et p. p. ita sequitur.

c **A**ccingite vos. **D**ic papa inducere sacerdotes spaliter ad lamentum vices. **A**ccingite vos. scilicet in signum huius lationis coram deo. et subducatur. **d** **M**in intent de domo dei. et expona et. **s**. **e** **S**anctificate ieiunium. **i** di sponsite vos ad deuotum abstinentium.

f **V**ocate certum te. et feci papa mitor unper tre diuina clementia. **i**to subducatur. **g** **A**ccingite ad dies aaaa. **h** **S**ancti hebdomadae una per die. et sonat sic. aha et intercessio dolens. **b** **Q**uia papa est dies dñi. dices nre vnde vnde crederemus. et iob mactabat papa ad dñm clamare. et saltez tpare turrigoz sue iusticie. **i** **E**t quasi vastitas a potestate veniet. scilicet a deo cuius iudicatio impedit non portans per suam clementiam. **k** **N**amq[ue] tecum periret alunera. et circa papa. **l** **D**e domo tamen. dei vii leticie et exultatio. quod levitudo non castabant cantica leticie sed magis lamentationis p. miseria terre. **m** **C**omputuerunt iumenta in stercore suo. quod p. sterilitatem terre non habebant stramenta ad sufficiendum eis. **n** **D**emolita fuit horrea. et contenta in horreis. **o** **D**issipate sunt apothecae. et sumpta sunt querant reposita p. et p. **Q**uia inge. et cum animal tecum. **s**ed etiam papa dicens. q. **A**nde domine clamabo. in oratione p. sublevatione nostre misericordie. **r** **Q**uia ignis comedit speciosa deserti. Ignem autem et ignis flammam vocat ventum videntem segetes rubiginosantem. et etiam etiam brucum et locustam. que et sua corrosione ita reddebant vegetabilia arida aci cunctis sent ibi ignis et flamma.

s **S**ed et bestie agri scilicet silvestres.

t **Q**uasi area sitiens p. et desiderans.

v **S**uspererunt ad te. p. sitis afflitione. ideo sequitur.

x **Q**uoniam exiccati sunt fontes. et vehementia venti videntur siccitatem causantes.

y **I**n ea primo iohannes ubi in postul. **p**rimi est quibus p. p. tenuerunt te. **z** **A**dditio.

Aulta hieronimi in hoc plogo posita sane intellexit.

lecta non etiam fuisse nisi in epistola ad paulinam.

put postillator estimare videat. **P**ro quod sciendum

p sed quod ponit papa. in h. plogo tpa in quibus p. p. teneat

ut iohannes eadem sunt tpa in quibus oreas p. p. teneantur.

Jobelis

se in diebus ozie iordanus achazr. Sed ozeas sepe noitat ephraim et samaria ad designandum q*ib* loquitur de c. tribub*q* cuius metropolis erat samaria et prim*r* rex s. hieroboam fuit de tribu ephraim et quis noitat iudah et iudea et delignet q*ib* loquitur de duabus tribub*s*. Et propheta iste Jobel is ista q*ppha* uite p*ser*um de eruca et brucio r*c*. in tota terra isrl*s*. xii. tribu*c* regis intelligens m*is* q*n* in sua ap*plia* fecit nonne de c. tribu bus s. noiendo ephraim et samaria sicut ozeas h*s* solu*m* iudah syon et iudea et currens u*g* tota su*m* ap*plia*, et o*de* dicit iudeo*m* in p*lo* su*g* h*ac* pro p*per*as q*p* ad tribum iudah et iudea pp*hau*.

nulla oino facies de c. tribub*m* intelligentis est q*in* tota sua ap*plia* non noiauit ephraim nec samaria nec a*lu*qd h*m* ad c. tribus tunc prim*s*. Ne aut dicit in ep*ist*ola ad paulum q*ib* jobel deserbit terr*a*. q*ib* tribuum eruca brucio r*c*. vastata et plu*m* intelligens est q*he* vastatio ad tot*a* terr*a*. xii. tribu*s* se extedidit. licet non noiasset samaria et ephraim et h*m* o*de* aut ista origissent etiam in terra. q*ib* tribu*s* sat p*tr* ei co*q* allegari in postula christiana. xii. Reg. q*ib* postillator o*clu* i*ur* q*de* dictis hiero*par* r*e*. tenend*d* i*pposito* manifest*e* min*r* tonabili*f* esse dictum. In eo. ca. vbi dicit*m* in postul. Tunc littera secunda dictum.

Addit*o*.

Secund*u* dictu*m* seu sed*da* expositio non est rationabilis sp*obari* in postillatore. H*abu* a*lita* inueniuntur in sacra scriptura designati n*obi* ho*m* p*ser*um sub n*obi* collectu*m*. p*pter* certas eor*actio*nes seu p*pro*p*riet*ates q*ib* ho*m* assilant*f*. et cu*dr* p*ro*verb. xxi. Formice pol*s* infirmus. Repul*s* pleba invalida. io cu*z* dicit hic. H*ens* en*i* ascendit sub terra mea. H*il* p*ls* fort*r* et h*m* pot*intelli*gi*de* locusta q*ascendit* ordinatis sic actio*es* in bello. Us*ipuer*. vbi. s. Locusta reg*e* no*b* h*s* egreditur p*turnas*. Facit et*ia* p*is* ista expositio*se*da. q*ib* in multis locis loquend*u* propheta de ista g*ete* polo vel exercitu*adu*git h*s* aduerbi*s* silitudinis. s. q*li*. et cu*dr*. Quasi aspectus eq*y* aspectus eor*o*. q*li* eques sic currat. Manifesta est aut*f* in exercitu*ch*aldeor*s* assilior*f* et h*m* veri eques erat et veri eques. sic non debebat no*ia*ri*s* silitudinem h*s* et essentia*r* realitate. H*il* r*e* dicit. Velut p*ls* fortis pre*par*atus ad p*li*u*m*. et q*li* fortis currat. et q*li* bellatores ascendunt m*utu*. et multa sita q*hic* ponuntur. magis p*pro*p*rie* dicere sine silitudine. posset en*i* dicere de p*lo* chaldeorum grecor*s* et h*m* t*pe* sui domin*s* q*er* erat p*plus* fort*pre*p*ar*atus ad p*li*u*m*. et q*er* erat vir bellatores et h*m* o*de* hec sed*da* expositio videlicet planior q*er* ad sensum latalem. Si aut*f* quasi sensus figuratus q*ib* tu*n* est p*st*ius speculatio*is*. p*er* eruca not*at* ibido. p*lo* locust*s* manus gla*p*bur*s* cum ignaves verter*s*. et ubiq*ue* ira. put*h* i*glo*. vbi multa alia figur*tua* circa h*tradun*.

Repl*ica*.

In primo capitulo jobelis postul. in quod q*ib* Jobel p*pp*herauerit ostendit b*tm* Hiero*r*. varie loqui i*p*logo i*huius* p*ph*ere*c*. ad paulum de o*ib* o*de* sacre scriptura libris. p*an*s eius dicta declinat. Et burg. saluans b*tm* hiero*r*. a*dictione* et b*u*. d*ic*it qu*ed* q*no* eredit*u* vera. dicit namq*ue* de regno. xii. tribu*s* nulla fiat sp*as* his mentio*u* tot*a* p*ph*eria jobelis cuius fallitas vides

ri potest. Nam sicut regnum decem tribu*m* designatur p*ep*hraim et samaria. ita etiam in libris Reg*u*. iii. xii. et Paral. q*de*ce tribu*m* signatur an*p* regnum israel. q*ib* post recessum decem tribu*m* a regno robo*az*. semper regnum israel in scriptura est distinctum contra regnum iudea. Huc aut*m* in tertio capitulo Jo*held* distinet loquuntur de retro*q* dicere. Ans concerto capitulare iudea et iude*u*. Et infra. Vocat deus hereditatem su*m* israel. Et ca*v*. n*o*. jobel distinguunt iller*u* duo regna. viens. His de iudeo*ru* giet et de iude*m* dabit vocem su*m* et domin*s* spes ips*u* et fortitudo iude*u* et p*tr* igit q*per* flum mit*u* defendere b*tm* Hiero*r*. q*non* ins

diget sua defensione. q*ib* postul. beati hiero*r*. non improbat sed declinat. et non imoratur nec curat p*pter* r*ones* q*ib* ponit de ridua in israel r*c*. que vide in postul. Nec ponit deranda est replicatio burg. v*ta* postul. q*ib* dicit de meta phoris quibus ho*m* significans p*bestias* et e*co*uerso*s*. t*les* en*i* tr*assumptio*nes ad disputatio*m* non p*tm* et. La. II.

Quo*de* ante. q*ic* q*in* inducit p*ph*era ad lamentu*m* pro*val*astatione terre sc*ia* p*at* i*u* regna sup*ad*icta dicens. a *Lanite* fil*s*. non cant*u* leticie*s*. h*s* tristie*s*. ideo subditur. Alulatu*b* Combutent o*es* habitato*res* terre. i. torus iudee. c *Quia* veni*rdies* domini. i. tempus sue ultions. d *Quia* prope est die*es* tembrarum r*c*. i. tempus multar*u* miseria*rum* et calamitatum. q*ib* portissime habet o*cu*m in prima destru*ctio*ne templi p*ch*aldeos. i. secunda p*romano*s. et in eius p*panatione* grecos. quando antiochus abominand*u* idolum posuit in templum dei. Nach. i. ca.

e *Quasi* mane*c* et p*an*s. mane est principium die*s*. q*ib* cum incipit luce*scere* sup terram statum expanditur sup terram. terram ab oriente in occidente. et in hoc notat exercituum multitudinem. qui de quatuor regnis supra dictis venerant contra iudeam.

f *Similis* ei non sunt. quilibet en*i* in aliqua conditio*ne* erexit aliis et p*te* us assiriorum in cupiditate. chaldeor*s* in ferocitate. grecor*s* in dolositate. plus enim nocuit hoc regnum iudei dolositate q*ib* potestate. et p*ter* ter. i. r. q*ib* Achabeo. Romanor*u* vero i*potest* et*e* p*pter* quod istud regnum vocatur ferreum. H*abu*. q*ib* sicut ferrum domat omnia. ita regnum romanor*u* dominat alia regna. g *Ante* faciem eius ignis vorare. q*ib* primo ingressu iudee comburebat villas non clausas. fugientibus inde habitatorib*s*. h *Et* post eum exirens flamma. q*ib* habita victoria comburebant ciuitates munitas et maritima populus chaldeor*s* et romanor*u* qui combusserunt i*templum*. i *Quasi* horus voluptans terra coram eo*l*. erat pulchra et plena fructu*o* bonis ante adiumentum ciuitib*s* exercitus.

j *Et* post eum solitudo desert*u*. quia in recessu suo di*mittebant* terram vastatam.

k *Hec* est qui effugiat eum. i. pauci poterant effugere p*pter* p*le*quentium velocitatem. i*o* sequitur.

l *Quasi* aspectus equor*o* velociter currentium.

m *Et* quasi equites si current sec*pedi*tes.

n *Et* quasi equites si current sec*pedi*tes.

o *Sicut* lomitus quadrigarum super r*c*. In hoc etiam notat*ur* multitudine aduersator*u* ex magno sonitu

Liber

qui causabatur ex fragore armorum et incessu turbarum.
p. **A**leint plures fortis et pugnat ad plures et munera omni generu armorum. q. **A** facie ei cruciabunt ipsi s. et solo aspectu. r. **D**es vulnus redigere in ore. i. in ollo nigredine et anxietate et ex fumo procedente et igne accenso ab eis post loca indee.

s. **H**ic fortis curret non expediti armis. t. **Q**ua cum poteremus. si viri bellatores. i. exercitati in arte bellandi. v. **A**scen. mu. i. ad ciuitates occupandum. x. **A**uri in vijs suis grad. re. i. ita ordinate incideremus non numeris separabimur ab invicem nec numeris sumgetur. **D**icit enim vegetus libro de re militari quod ista est optima dispositio bellatum. itaq; per numerum separatione adueniuntur non ingrediuntur acie. et per numerum invicti non impetrant aliud ad inuidendum ad y. **S**et veritas. p. **F**enestras cadent et non demolientur. i. si perstigat eos per fenestras domorum intra cadere non ledent inde. **I**n heb. tui p. In armis stabunt et virile non queritur. i. non querunt dominas principiter. s. interficere hoies. i. hec re vereor ita. qd. de fenestris. z. **P**er fene. sequitur. intra. qd. fur. i. ita latenter quod existentes intra sibi de defensione non poterant pudere. a. **A** facie eius propter. i. hoies in terra habentes. b. **D**omi sunt celum. i. angeli qui sunt cives celestes. Angeli enim ad custodiun diversarum gentium deputati pergnant invicem per gentibus sue custodie missus et hec datur. i. quia pugna exponit dionisi etiam de bonis angelis. tamen hec pugna est inter eos sine discordia. ut ibi plenus fuit dictum. i. hec pugna vocata hic motio celorum.

c. **S**ol et luna obtenebant se et stelle retrahunt splendores suos. Et dominus dedit vocem suam. an facie exercitum sui quod milita sunt castra eius quod fortia et facientes ubi eius. s. **P**er fene. sequitur. intra. qd. fur. i. ita latenter quod existentes intra sibi de defensione non poterant pudere. a. **A** facie eius propter. i. hoies in terra habentes. b. **D**omi sunt celum. i. angeli qui sunt cives celestes. Angeli enim ad custodiun diversarum gentium deputati pergnant invicem per gentibus sue custodie missus et hec datur. i. quia pugna exponit dionisi etiam de bonis angelis. tamen hec pugna est inter eos sine discordia. ut ibi plenus fuit dictum. i. hec pugna vocata hic motio celorum.

t. **S**ic sic curreret. **H**ic sonus quod traxit se caputa mortuum ex illic. i. sonus flammam ignis deuorat. stipula velut populi fortis preparatus ad plures. **A** facie ei cruciabunt ipsi s. et puli oes vulnus redigent in olla. **H**ic fortis current quod viri bellatores ascendunt murum. **V**iri in vijs suis gradient et non declinabunt a scitis suis. **C**onuq; fratribus suum non coarctabit. singuli in calle suo abundabunt. **S**ed per fenestras cadent et non demolientur. i. si perstigat eos per fenestras domos descendunt. per fenestras intrabunt quod viri fur. **A** facie ei conterruit terra. mons est celi. **S**ol et luna obtenebant se et stelle retrahunt splendores suos. Et dominus dedit vocem suam. an facie exercitum sui quod milita sunt nimis castra eius quod fortia et facientes ubi eius.

s. **P**er fene. sequitur. intra. qd. fur. i. ita latenter quod existentes intra sibi de defensione non poterant pudere. a. **A** facie eius propter. i. hoies in terra habentes. b. **D**omi sunt celum. i. angeli qui sunt cives celestes. Angeli enim ad custodiun diversarum gentium deputati pergnant invicem per gentibus sue custodie missus et hec datur. i. quia pugna exponit dionisi etiam de bonis angelis. tamen hec pugna est inter eos sine discordia. ut ibi plenus fuit dictum. i. hec pugna vocata hic motio celorum.

Selatus est. **D**ebita vero dispositio ad peceptum diuinum solatio eius est veritas proprieatis et patitio. **M**att. v. **B**ea tri que lugere quoniam ipsi solabuntur. ideo dicitur in gloria domini. **L**oueritimi ad me in ro. cor. ve. i. vacat et integraliter. **I** In ieiunio et carnem affligendo ut spiritus ad deum eleuetur. **m** Et scandite cor.

vra. malas cogitationes recedentes. **N** Et non vestum. vira mos erat iudeis in tristitia positus sua scandere vestimenta. vt in pluribus locis veteris testamenti. sed parvus valer aut nihil nisi a sit scilicet cordis mortuo. **E**t co (do dicto. uertimini ad dominum. e' mihi am unicolorando. **P** Quia benignus. in effectu. **E**t misericors est in affectu. dicit enim misericors. qd miseri am alteri cordi accipit ad regalandam. **T** Paties. queriodes peccatorum expectando.

s. **E**t multe miseri cordie. circa dignus. **E**t propter punitio. bilis. punitio. a donando.

r. **Q**uis seit si queratur et igno. re. **P**ropter ritus sanctus enim tan git corda prophetarum suorum arbitrii propter miseros. et in aliquo per eos denunciat sic penas futuras. qd licet tunc fieri certi qd talis revelatio

est a deo. tunc adhuc ignoramus aliqui utrum sit prophetia praedictio. tunc qd ipse. vel solus omnianum qd ppter pniatibus peditur. sic ionas dicit. Adhuc xl dies et minus subverteret. et tunc ignoramus quod hoc esset impedimentum propter pniatibus. sic iste prophetus de plagiis supra portis ignorabat. i. o. ubi istud. **Q**uis seit re. non dicit in gloria domini quod certitudinaliter agnosceret oia futura. s. i. gloria prophetarum suorum arbitrii propter miseros. et in aliquo per eos denunciat sic penas futuras. qd licet tunc fieri certi qd talis revelatio

est a deo. tunc adhuc ignoramus aliqui utrum sit prophetia praedictio. b. **C**locate ceruicem. loes utrueq; sensus et etatus. ut et communis afflictio et deprecatione cuiuslibet placet deus. s. i. modo fecerunt ministrare bone. it. c. **E**gredias spousum tecum. qd non est tempus vacandi amplectibus sed lucubribus. d. **I**nter vestibulum. s. i. t. e. **E**t altare. s. i. holocaustus. f. **P**lorabunt sacerdotes. cum lachrimis et deuote deprecantes. g. **P**arce die parce populo tuo. a pena quam deneuit pro suo peccato.

b. **E**t ne des hereditatem tuam. i. iudeam. qd dei hereditatis ratione. s. i. dicta causa. i. **I**n obprobrium scilicet servientis gentibus alienis. ideo subditur.

l. **E**t dominetur eis nationes. **E**t hoc patet quod superdictum est scilicet quod iohannes solum prophetauerat de

Johelis

v. statione te te p erucam b uicum t, et dicit R a. sa. q
nō p sit dominū sup holes, s; etiā de vastationib; futuris
p q̄tuo: re qua sup ad ea q̄ successiue acc perit dñm
in iudea. l Quare dicūt in po. vbi ē d̄ eorū sic enī
dixerūt gēnēs post vastationē iudeorū detiſorie insultā
tes q̄ deus eorū nō po
terat eos salutare.

m **Jehelis** est rex. h
29 si roba fidei diui
nā r isolationē & p̄io
q̄tā ad multivoltatō
nē in bonis. scđo q̄
et ad vltionē de ini
mūcīs ibi. Verum qđ
mīhi. Prima i duas.
p̄lo p̄mitit bona tē
poralia. scđo sp̄alā.
et ex sensibili ad i
te ligibilitā deducant
scđa ibi. Et cūt. Circa
prūnū p̄ vastatione
terrenascētū p̄ eru
cam brucū tē dēnū
etat fertilitatē fructu
um loquēs in psōna
dñi dēcēs.

n Ecce ego mittaz
robis frumentū locū.
Dicit enī R a. sa. q̄
post illā famē q̄ fuit
tpe ioram secura est
adeo fertilitas ma
gna qđ q̄ mīl q̄ cūz
filio p̄egriat a fuerat i
terre phulūnorū de

cōsilio helisei reuersa fuit i iudeā fame trāsaeta. iiii. reg.

o. Et nō dabo eos vltra obprobriū in gētibus. (vii.)
I pē enī illī fame multi cogebant erire de illa terra et
fusinare obp̄. obzā in terra aliena. Scindū tñ q̄ p̄ ly. el
tra nō intelligūt ppetutatas s; alio tpis lōgudo. sic diffū
sus fuit dictū sup illō. **Esa.** q̄ nō leuabit gēs gētē gla
dū nec exercebunt vltra ad p̄lū. p Et eis q̄ ab aglos
ne ē p̄cul faciā. regnū assītorū et dicūt aliq. q̄ tpe. Eze
chie fugit fūsibiliter de iudea. iiii. Reg. xii. R a. sa. p̄ ex
ponit de cetu aialū p̄dictor. s. eruce būci & aliorū et hoc
magis sonat lē sequēti cū d̄. q Et expel. eis in ter
rā mūa & desertā. vbi nō ē hitatio hoīn. Sennacherib
fugēs redijt in terrā suā ab hoīb̄ bīratā. t Faciē cī
d̄ mare orientale. istud ē mare mortuū q̄ termīat ad ori
entalē angulū terre. p̄missionis v̄bus desertū egypti. et p
hāsumūt q̄ ille cetus erucay brucor & aliorū non in
traret iudee. et q̄ prima ps̄ bīr aspectū ad extremū an
gulū iudee. s Extremā cī ad mare nouissimū. i
magis elongabīt a terra v̄ra q̄ p̄ p̄ia. t Ascen
sorū cī tē. q̄ q̄ talia aī alia moriūt in magna multu
tudine. de patrefactione surgit magnū fetor & aeris cor
rupcio. sc̄ dicit bīro. le rīdīs in illa terra. Et h̄ p̄t q̄ nō
loquit h̄ scriptura de exercitu sennacherib ab angelō p̄
cuso et bī. iiii. Reg. xii. q̄ illa peccato talis fuit q̄. cor̄pa
fuerūt incinerata sub restib; & armis. et talib; aut non
ascēdit fetor. v Quia supbe egit. p̄t h̄ arguit altī
ad dñū sc̄ q̄ int̄ ligat de exercitu sennacherib. q̄ super
bia in brucor & erica nō h̄ locū. Ad q̄ dñm q̄ lō
stures & vicia nō sīt in brucis & talib; ap̄rie sunt tamē
loquēdo large. sc̄ agn̄ d̄ mansuetus. rūp̄is dolosus. et
equis recalcitrā & supbe. t h̄ mō d̄ de cetu locustē bru

et taliorū p̄ superbe egit p̄ excessū in corrosione terrena;
sc̄ennū. Consequenter solaf h̄. bītatores terre dicēs.
Molitūmē terra tē. p Aitalia bruta. de terrenascē
tū abūdantia. p̄t z̄ lfa. y Et filī syon exultat. nō p̄
dissolutionē s; p̄ denotione. iō subdit. In dñō tē.

: Quia de ro. do. ita
sticē. i. doctores acci
piendo singlare pro
plurali. sic Fro. v. v.
venit musca granis
fuma. Et et dicit R a.
sa. p̄t h̄ intelligunt
xp̄be illī t̄p̄is popu
lē reuo cātes ad bonis
sc̄ iobel & altī xp̄be
te sibi t̄panel. i. belis
sens ionas. & altī p̄iu
res fīn ra. sa. & fīn ve
ro bīero. iobel xp̄be
taut tardius. & necō
t̄panel fūet sibi osee
efasas. & ceterū illius
tp̄is. In p̄cedentib;
tñ secūtū sum dictūz
R a. sa q̄ vē mīhi q̄
tū ad h̄ dicere. pbabi
lus sicut tetigū i p̄.
cipio h̄. p̄bie.
a Et decessere faci
et ad eos ymbres. ad
fecunditatē terre coue
b Sicut in cōiente.
principio. i. asiq̄ fīs
ret terra sterilis per
corrosionē rētuce dī.
ci taliorū. c Et red. eo. a. n. d̄ come. lo. u. i. tāta erit
fertilitas q̄ recōpensabit q̄d fuit succorosum. d For
titudo mea. q. d. illa corrosion fuit facta ex ordine iusticie
meē. & nō locustari v̄tute. e Et laudabīt nomē dñs
dei v̄t. eo q̄ redditūt vobis fertilitatē mirabilem v̄t
spēm hānā. f Et nō p̄fun. po. me. ex sibi sterilitate.
g In semip. in heb. b. b. In seculū q̄d nō p̄portat p̄petuit
tate seu t̄ps mūl r̄sq̄ ad iubileū. etiā si iubileus non di
stet p̄ ml̄tos amos. h Et sc̄ies. q̄ expiētā boni a me
collati. i Et nō p̄fun. po. me. ineter. q̄n heb. b. habet
In seculū. Capitulum. III.

L erit post hec. h̄ie incipit capitulu i hebreo. si
e enatio v̄o capitulorū i biblīs nr̄is ē frequenter
defectua. q̄r̄ frequētēt nō sequit signationem be
braicā. nec etiā bīero. v̄t i antiq̄s biblīs fīn bīeroni. si
gnat. p̄t̄q̄ dēficiātēt xp̄ba p̄lo m̄ltiplicationēt
bonis sp̄alib;. hic p̄t idē dēficiāt in sp̄alib;. & q̄ v̄t̄
testamētū p̄mittebat tp̄alia. **Esa.** i. Et i audierit me bona
terre comedēt. Necum aut̄ testamentū p̄mittit sp̄is
sualia. **Hath.** iiii. P̄mitentia agit. a p̄op̄in quabit cī
regnum celorū. Idco p̄precedens p̄missio de tēp̄ozalib; fuit
fūt implēta tempore veteris testamentū. et p̄dictū ēst.
ista vero tempore noui testamentū. et ridebitur. vnde t̄ ta.
salō. dicit. q̄ istud ēt referendum ad tempus futurū p̄
quod intelligitūt tempus messie que dicit adhucētēt
rum. & q̄ in tempore eius dabit absūdātēt sp̄issanc̄t̄ q̄n
tum ad donū p̄bie & ad alia ml̄ta mirabilia. & q̄ gregā
tur oēs iudeos p̄ bē dispoſos. subiugalūt eis oēs gen
tes terre. Et hāc mīaz applicat ad ostētēt sīam r̄sq̄ ad finē
būhus prophetie. p̄ter quod aliqui expositores nostrū
exponentes hūnc p̄allūm de rectū. captiuitatis. baby

Liber

lonice tpe qui dat fuit sp̄s xp̄bie es̄tē aggeo et zacha-
rie magi iudicat̄ q̄d ad h̄c ip̄e. **H**imittant̄ igit̄ dictū
Ka. sa. q̄d n̄ ac illud q̄d ē fālūratis. s. q̄ sp̄s sit rēturnus
et quēdā alia ad h̄c. t. accipiam̄ illō q̄d ē vīta. s. q̄
passus iste sit ad tps sp̄ireferendū et fm h̄ ps ista in dū
as dūcūt̄. q̄ primo
m̄f id q̄d ē tā implē-
tū i adūetū sp̄i p̄io.
sc̄o q̄d restat̄ sp̄iledit̄
in adūetū sc̄o ibi. et
dabo pdigia. **L**uca p̄
m̄si ic̄endū q̄d bāc lie-
terā allegat̄. **P**er̄t̄ as-
postolus act. q̄d tāḡ
sp̄icē ad l̄ram i mu-
lione sp̄issancē die
pentēt̄ anḡ ap̄los ali-
oq̄s c̄rētēs in sig-
nibili. p̄ter q̄d no-
est exponēda aut̄ ad
l̄ram a catholicis et
r̄t̄ et fm hoc dicitur.
A Et erit p̄ bec̄les
post tps r̄te. t̄flla.
b Affundā sp̄m me-
um sup̄ oēm carnem
q̄d exponit̄ **K**ada. sic
id ē sup̄ oēs hec̄ez cu-
ius erat cor teneruz
ad modū carnis. n̄ obſtinat̄ in petis et fm h̄ d̄; exēt̄
p̄x̄s. **A**feram cor lapides de care r̄ta et dabo robis cor
carnēu. t. p̄ denotionē dispositū ad grām sp̄issici. et talia
erāt̄ ap̄loz alioq̄s discipulor̄ corda. vel aliter p̄t̄ dicit.
c Hup̄ om̄. car. t. sup̄ uideos et getiles indiferēter fm
q̄d h̄c. **A**ct. t. p̄ter q̄d d̄ ad **R**om. **N**ō est distinctio u-
dei et greci. n̄ idē dñs oīm diues i oēs q̄d inuocat̄ eū ab
dānt̄ dāndo cu sp̄isitū. **d** Et sp̄habūt̄ filii vestri
et filie r̄te. t. indiferēt̄ dabis sp̄issancē vīt̄q̄ sexu. vīt̄ et
in die pent̄. inter ap̄los erat m̄lēt̄ fm q̄d **A**ctu. t.
llip̄c erat p̄suerentes v̄na uimter i orōe eū m̄lēt̄b̄. tma-
nicē tēlū. t. itāt̄ subc̄f̄ de sp̄issi v̄f̄c̄f̄. et dū sp̄le
tēt̄ dies pent̄. **A**ct. **xix.** d̄. Erāt̄ aut̄ phili p̄t̄ q̄t̄uor
file v̄gines p̄phēt̄. **f** Juuenes v̄t̄. t. hoib̄ cuus
liber eratis dabis sp̄iss. p̄phēt̄. **g** Sōnia lōmīabāt̄
id est reuelac̄e. diuinaz in somnijs habebs̄t̄. ad quas
aia est magis tēc̄ disposta. p̄ter abſractionē ab extēno
rb̄ sensib̄. et plēm̄ dñi in principio libri p̄l almor̄.
g **D**ed et sup̄ fuos meos. **i**n pr̄mitiua enī ecclīa oīb̄
baptizat̄ daba sp̄issancē i siḡ sensibili p̄ impositionē
manū ap̄loz. vt̄ h̄c. **A**ct. vīt̄. t. in plurib̄ alioq̄s loc̄. **t** ad
huc oīb̄ baptizat̄ n̄li obīc̄ ponant̄ daf̄ grā sp̄issici. sic
no in siḡ visibili. **b** Et dabo. **H**ic oīt̄ ponit̄ q̄d restat̄
ad im̄plētū circa scdm̄ sp̄i aquēt̄. **l**iq̄ m̄ exponit̄ tan-
q̄d sp̄ilet̄ in p̄io adūetū. h̄ no r̄t̄ m̄bi q̄d lea sc̄der. sp̄t̄
q̄d reducēdū ē magis ad tps sc̄i adūetū. **A**urca q̄d
sciendū q̄d sp̄o aſcēdēt̄ in celū angeli appētēt̄ dēnūcia
uerit̄ et̄ adūentū ad iudicū dīctēs. **E**ct. t. **H**ic jesus q̄d
assump̄t̄ ēa robis in celū sic venit̄. s. ad iudicū. vt̄ ex-
ponit̄ oēs doc. **S**ci. **A**tio vero sp̄issici in siḡ visibili fu-
it̄. manifestario sp̄i ad dexterā pris glorificati. fm q̄d d̄
Job. vīt̄. **M**ōdūm̄ enī erat sp̄is dat̄. q̄d ielū nōdū erat
glorificat̄. **E**t̄ sic ut̄ angeli sp̄o aſcēdēt̄ dēnūcia erat̄
adūentū eius ad iudicū. sic **A**bel. sp̄ha dēnūcia fuit̄
am mīssione sp̄issancē in signo visibili statū dēnūcia
uit̄. thus futuri iudicū. t. dūc̄t̄ in duas ḡtes. q̄d primo
p̄t̄ h̄ signa p̄cedēt̄ iudicū. sc̄o iudicū exercitū. ibi. q̄d

confundet̄ ppl̄s meus
in eternū. **III.**

e da sp̄m meū s̄t̄ oēm
catn̄e. t. p̄phabūt̄ fi-
lj̄ vīt̄ et filie r̄te. **S**enei ve-
stī sōnia lōmīabāt̄ i inue-
nes v̄t̄ vīt̄ōes videbūt̄. **f**
t. sup̄ letuos meos et accīlai
i dieb̄ illō effudā sp̄m meū
et dabo pdigia i celo et i tra-
sanguinē et ignē et vapore
fumi. **G**ol p̄t̄ i tenebras
et luna i sanguinē ante
veniat dies dñi. magn̄ et
Et super populū meū

ecce. **L**rica p̄mū dīct̄. Et dabo pdigia r̄t̄. ista sunt ter-
ribilia signa. adūentū iudicū p̄cedēt̄. p̄t̄ exp̄lūs dīct̄
de ipsi **G**att. **M**ut. **A**rci. **vīt̄. Et** **L**uc. **p̄j.** Et tūt̄ signa
in sole et luna et stellis r̄t̄. **i** **S**anguine. q̄d ante adū-
entū sp̄i ad iudicū erit p̄ieatio antīp̄i effundet̄ iugis
innocentium.

b Et signem. s. **s**igna
gratiosus p̄cedēt̄
adūentū iudicū.
l **S**ol. **u.** r̄ief in res-
tiebras. n̄ fm refed
fm appētā. q̄d ab
sc̄ondēt̄ eūs lūmē
in. Et luna in lāgu-
nem. s. fm appētā
tām sūcūt̄ patut̄
eclips. in iudea r̄t̄.
n **A**neeḡ renat̄
dico dñi. t. sūi iudicū
o. **D**agnus. q̄d oēs
ibi comparebūt̄.
p Et horribilis. s. **s**igna
peccatorib̄. t. imp̄s
z **C**t. **q**. p̄t̄ sīcāt̄
gat̄. Et manifestū. q̄d
tūt̄ manifesta erunt̄
abſcōdūt̄ corās n̄t̄.

q Et erit. n̄ tempe-
tūdūt̄ sed ante. p̄hete enī frequēt̄ de vno tpe trānit̄
ad alud. **r** **E**minis qui inuocauerit nome dñi. fm q̄d
d̄ ad **R**o. **x.** Eorde enī credit̄ ad iusticiā. ore aut̄ cōfessio
fit ad salutem. **s** **Q**ua in monte syon. t. **i** iſl̄m erit
salutem. ibi enī salvator nōt̄ opatus est salutem p̄ sīā
p̄dicaciōem. t. b̄fūdīt̄ passionem. **P**otest etiāz hoc re-
tēti ad futurū tempus antīp̄i quem dominus ielūs
interficiet̄ iuxta iſl̄m in monte oluēt̄ cu magna p̄t̄b̄
adherēt̄. t. sic fidelib̄ nōmen eūs inuocabit̄ dīct̄
mōto erit̄ salutem p̄t̄fēt̄e eius. **t** Et in residuo
id est in illis qui decep̄t̄ ab antīp̄o tūc̄t̄ conuertēt̄
ad ch̄ristū. **v** **Q**ua ecce. **W**ic consequēt̄ ponit̄
iudicū exercitū cum d̄. **t** In dieb̄ illis. t. cito p̄
antīch̄rist̄ p̄secutiōem. **y** **L**um conuertēt̄ capti-
tēt̄ iuda et iherusal. m. t. indeos ab antīp̄o deceptos.
qui deteḡt̄ falsitatē eius p̄ helym̄ et enoch ad ch̄ristū
feruēt̄ conuertēt̄. **z** **O**ngregabō omnes gentes.
in generali iudicio.

a **E**t deducam eos in vallem iōsaphat que ē inter mo-
tem oluēt̄ et iherusalēm. n̄on q̄d ibi omnes capiantur. s.
quia ch̄ristus descendens ad iudicū. apparebit in aē-
re sup̄ montem oluēt̄ vnde ascendit in celum. t. iudicū
di apparebūt̄ circa illum locum. ita q̄d aliqui erunt̄ in
valle iōsaphat et alii circa.
b **E**t dīceptabō ibi cum eis. t. osidam iudicū meū su-
stūm. q̄d tūc̄t̄ manifestabūt̄ omniib̄ merita et demer-
ita oīm. t. sic q̄dū ad electos et reprobos apparebit omni-
bus ch̄ristū iudicū esse instūm.
c Hup̄ p̄p̄o mōto et hereditate mea iſl̄. **I**sta hereditas
est v̄lis ecclīa seu p̄gregatio fidelū a prime abel iusto
et̄q̄ ad v̄lūm̄. lectū q̄d in fine mīdi nascit̄t̄ elī. et dīc̄
Breg. **o**mel. **vīt̄.** **d** **Q**uos dūp̄serūt̄ captiūando et in
erilū in utēdo. sic potissimum p̄t̄ de xp̄ianis p̄t̄rānos t̄
erilū et captiūrate mītōt̄. et mītōt̄ mītōt̄. **e** **E**t
terrā mēa dūs̄erūt̄. s. fr̄a p̄missiois quā saraceni dūs̄erūt̄
sibi. xp̄ianis unde pt̄m̄ cīcīt̄ prim̄ occīs̄. **f** **E**t sup̄
p̄lm̄ mēi mīse. s. et acaperent̄ sibi ḡtes de mācīp̄s.

Jobelis

a Et posuerunt pueri in pustibulis abutentes pulcris iumento in vicino naturam. In hebreo autem hoc est posuerunt pueri per expensas. Et accipit hic pueri per pueros in pustibulis. Frequentem enim legum quod unenes ipsam ab inuidicibus sunt rediti ut inde recipient pecuniam. b Et pueri. i. puellas.

c Evidenter per vi-

no. i. et de peis habe-

rent vinos et alia vire-

necessaria. Scindens

tamen quod non solius iste pec-

casus adueniatur un-

pij in ultimo iudicio

s. per omnia alios. Ista

enim ipsa iuris exponen-

tur. quod sunt in natura-

le amores et passiones

neque inter oes hoies

est esse illa enim que se

euidenter naturali-

ter adiunxit spatum

tur. c. h. m. d. d. d.

xxv. Saluator loquens

de damnatione impu-

nitatem remuneracione

iustorum solu facit men-

tionem de opibz pietatis

et eoz artis. Quis

responsum sicut vni-

versaliter per oibz opibz

bonis et malis.

d Vobis supra pro-

pheta denunciavit mihi

multiplicationem i. bonis

hunc autem denunciavit el-

tionem de iniunctis. et di-

uidit in duas pres. quod prius denunciavit ultro. sedo mibi con-

sumatio abi.

e Consurgat.

Prima adiuvia duas. quod prius de-

tinuit ultro quedam impleta tpe re. te. id est quo non

invenit dictu est. s. de duplice collatione boni. scda ibi. clama-

re. f. circa primu sciendu qd tpe et sydoni et philistei

erant iudeor vici. ppter qd debet eoz misericordia spati.

et ipsi fuerunt magis crudeles. qui reges astrixi et chaldeo-

rū meruit et excutierunt h eos. ppter qd eoz punitione sit

hic mero spalis. cu d. in psalmi dñi.

d Utq. qd mihi

bi et vobis t. dicit aut le discutione para in aplo-

ur. t. rone aliqz qd cum malis affligebant et qd licet iudei me-

ritussem affligi et captiui. cu ita inq. voluntate exequantur

e. Illud qd ultione vos reddens mibi. q. d. no qd vobis

no nocui sed bi feci. f. Et si vescum. qd intentione

viam malam. g. Qd velociter reddidam viciitudinem ad

est pena debita. Isti enim poli post captiuitatem iudeor fa-

tis cito fuerunt debellari et captiui. h. Argentum enim

meum et aurum tulistis. in destructione enim iudei et iudee isti

habuerunt ptem in preda. i. Et desiderabilia mea et

pulcherrima. ornamenta mea cultui deputata.

j. In iudeis in delubra vta. ad ornandum loca idoloy.

k. Et filios iuda te. quod pte sua de maciphs redidit gre-

cis. qd p mare portauerunt eos longe. m. Acce ego su-

scitabo eos te. qd sicut impletu tpe erit qd dedit licentias

iudeis redendi. et ad h exequendum militi naciones et eas per

totum imperium suum in qd erat loca salte aliquad que iudeca-

tores greci duxerat ad vendendu macipia. Et queritur retri-

butione viam. inferendo vobis similem penam. n. Et re-

derat. los vlos. an seruos. o. Et nitas vras. lacullas.

p. In manibz filiorum iuda. u. manus eoz qd dicit ali-

qui qd impletu tpe liberatoe iudeor de babylonia ca-

ptiuitate. qd secum adducerunt de babylone plures gen-
tiles et illos postea venciderunt. sed h. no v. puenientia di-
ctu qd gentiles qd venerunt ei us de babylone. venerunt vos
luctante saltu p maiora pte et erat ad indecimum pueri sicut
dictu fuit. a. Et dñe. p. cetera illi erant babylonii et non tene-
sydenses et p. d. sicut de

qmbz bicagis. Et io-
vem meli d. d. m. b. his.
se impletu postea te-

pore machabeoy qui
pugna et p. duces an-
tiochae frequenter eos
debellarunt. et multa
macipia inde redie-
runt inter qd plara fue-
runt de istis locis. et
inter rues del ellaz
nos auditis pontifices
debet ducere manum?
tymus aut syro et phi-
listea sunt loca mari-

q. Clamate. (tuna.
h. o. ponit alia ultio
implenda tpe nomi te-
stamenti. et dicunt alio
qd erit ultio finalis in-
dictu s. t. lea v. dissona-
re qd de hic. P. sanctifi-
cate bellum suscitare ro-
bus. qd i finali in-
dictio no gregabuntur
gentes ad bellandum.
h. ad penas et p. p. re-
cipiendu. et io v. mis-
erit p. auemtius pot-

erponi de psecutioe antipeti. qd violencia armor. conabu-
totaliter et alferre dei culci ad se. n. ad Theb. n. d. fidens
se tanq. sit deus. et fm b. d. clamare hec i. gerbo. i. clama-
bitis vos misstranti antipeti. et sic erit exponendum i sequentibus.

r. Sanctificate bellum. i. affirmate p. colentes deus. qn bebreo
h. Preparare bellum. verbu eni hebraicu hic positu equocu
est ad preparare sanctificate. s. Suscitare robustos.
et adhuc antiopo. t. Locidite aratra vta in gladi-
os. i. alias occupatioes dimittite et ei adhuc.

v. Infirmus dieat c. i. nullus se creuerit quin ei obedi-
at in ipianoy psecutioe. r. Triumpite. i. venite cum
magno impetu. y. Et gregamini ad antipem. et ponit
me i telm. vbi ostendit se tanq. sit deus. q. ad Theb. n.

z. Ibi occumbere facit dominus robustos tuos. inter
ficiens antichristum et maiorem partem subi adherentem.

a. Consurgant. Hic consequenter describitur mudi i co-
sumatio que sequitur dictam psecutionem. et dividitur i

duas partes. quia primo describitur finale iudicium. et
ad cantur aliqua que supra sunt omissa. et sedo pene et p.
mis. id est ex tempore reddendi penas et prem. a. p. me-
ritis. e. Venire et descendere. mecum ad iudicium.
tunc enim christus venturus est cum angelis suis.

f. Quia plenum est torcular. et exuberant torcularia.

Liber

repetitio est eiusdem ad maiorem exp̄essionem, q̄ quod significauit p̄ messi m̄ b̄ signat p̄ eundem. r̄ Quia multi, ē malitia eoz, q̄ d̄, pena nō ē amplius differenda. s̄ Populi populi in valle sc̄iōis, tūc enī fideles populi ab ī fidelibus separantur. b̄ Sol & luna obtenebrati sunt, ap̄ parēte enī claritate iudicis obfuscabuntur claritas lumini ad p̄ sentiam lumini. ī Et dñs de syo tu glet, s̄ ipios suos p̄ li. Et de ferendo, iſlm dabit vos suos p̄ stis dicendo, Venite bisidici p̄tis mei tc̄, r̄ dñs b̄ de syon & de iſlm eo q̄ loc̄ iudicij erit ibi ut p̄dictum est. l̄ Et mouebunt̄ ce li, ad receptiones iusto m̄. Et terra, cum ad receptionē reprobor̄, q̄ loc̄ gehennē sub terra dicit esse. n̄ Et dñs spes populi sui & fortitudine filiorū iſlm. Et sciens q̄ ego dñs de' v̄ h̄icā ī syō motē sc̄o meo, et erit iſlm sancta & alieni nō trahibut per eā ampli. Et erit i die illa stillabunt̄ motes dulcedine

torcularia q̄ multiplicata ē malitia eoz. Populi populi in valle sc̄iōis, q̄ iusta ē dies dñi ī valle sc̄iōis. sol & luna obtenebrati sunt, & stelle retrarect̄ splendore suū. Et dñs de syon rugiet, & de iſlm dabit vocē suā, & mouebunt̄ celo & terra & domin⁹ spes populi sui & fortitudine filiorū iſlm. Et sciens q̄ ego dñs de' v̄ h̄icā ī syō motē sc̄o meo, et erit iſlm sancta & alieni nō trahibut per eā ampli. Et erit i die illa stillabunt̄ motes dulcedine

bunt̄ pene & p̄mita iudicij generale sequēta, & p̄sō p̄mita cū t̄. Et sciens, vos iusti, p̄ Quia ego de' v̄ ei dētes me facie ad facie. q̄ Habuās ī syon, & celesti de q̄ dīc ap̄is ad heb̄, q̄ accessus ad morte syon & cūtate dei v̄mēt̄ iſlm celestē, de q̄ subdit, & erit iſlm sancta. r̄ Et alieni no trāl, p̄ ea ampli, & ipso ampli nō erunt p̄miti ci iusti, sic fuit in iſlm terrena & militante ecclesia, q̄ est etiā iſlm. Et d̄r̄ in scriptura, s̄ Et erit in die illa stilla, mon. dulce, & c̄ ista intelligit̄ suavitatis q̄ erit in celestia p̄ia sic frequenter in plurim⁹ locis re. test. ac noui fructu beata p̄ sensibilita delectabilia metaphorice designatur. t̄ Et fons de domo dñi egredie, & plenitudo beatitudinis sc̄ata noīe fons. v̄ Et irriga torre spina rū, illos q̄ in p̄sī virā ad modis spinar̄ fuerint arefati p̄ carētū delectantili. b̄ ppter ip̄m, ī hebreis, aut p̄t̄. Et irrigabit torre sechit, & p̄ b̄ p̄sī intelligi corpora seco ri q̄ tūc erit incorruptibilia sicut & ligna sechit iquilibria. b̄ erit q̄ beatitudine aīe reditabilitas corpora. Monstrūt̄ agit de penitēt̄ reprobor̄ cū d̄. r̄ Et ip̄m, ī deso, erit, idūmea ī des, p̄t̄, ī infernali, & p̄t̄, ī das gētes intelligitur generalē oīes p̄t̄ores, alii t̄ sp̄aliter exp̄m̄t̄ur, q̄ egypt̄ filios iſlm inq̄ egypt̄, & esau a q̄ dicta ē idūmea freui suū iacob iunocēt̄ p̄secut̄ fuit. In cā vero dānatiōis rep̄obor̄ exprimūt̄ sp̄aliter p̄t̄ crudelitatis ut p̄dictū ē, & iō subdit, p̄o eo q̄ inq̄ egerint tc̄, subin telligetur m̄ oīa alia p̄t̄a. L̄ os̄equeretur revertens ad p̄mū bonor̄ di. ȳ Et iudea īternum habitabit, sic, & p̄ iſlm & syon metaphorice intelligit̄ unitas celestis, si hic ē iudea ī dea terra vniuersit̄, sicut p̄t̄ere, itaq̄. In die illis salua bifinda, ibi p̄ iudea intelligit̄ oīes p̄t̄es deū corde & ore & op̄ib⁹ etiā fuit dicta antiquor̄ hebreor̄, & oīis fuit ibide, sic in p̄posito p̄ iudea q̄ interpt̄at̄ p̄fessio intelligit̄ patria celestis, rbi ē iuḡ, p̄fessio divine laudis, p̄t̄, itaq̄ Beati q̄ habent̄ in domo tua die tc̄. ā In generatio ne & generatio ne, sine fine. b̄ Et mūdabo sanguinem & de cursu coī iusti affligunt̄ p̄sī, ppter q̄d ab hominib⁹ sensibilita bona attendetib⁹, quo p̄ est maior nū,

tus, s̄m illud Eccl. i. Stultor infinitus est numerus reputant̄ deo oīoi, sic mūlti, sed in diuitiis, cīcīt̄ de clarabif eoz iusticia, & fm̄ b̄ dicit dñs. b̄ Et mūda bo sanguinē eoz, illos tūc fuisse mūda oīsen dam.

c̄ Quos nō mūdaueram, b̄ quo p̄ inūdītam non decla ratteram in p̄sī vita hoīb⁹ attendentibus tūm lenitudo bona.

d̄ Et dñs amorabit̄ in lyon, & celesti v̄lī clare & p̄petuū debet & a sanctis p̄o iua volitare habebit ad frēndū ad quāz frēndū nos p̄traeat q̄ cū patre & spiritu sancto viuit et regnat in secula seculo rūm Amen.

In cap. viii, vbi dicitur in postul. illa p̄t̄r̄ inducit̄ prophetā.

Additio. 1.

Hec qđ d̄r̄ La nite tuba, plā ligi q̄ p̄p̄ha idūc̄t̄ po puli ad lamerū, p̄ statione terre fienda

n̄ q̄ttuor regna p̄dicta, & adhuc magis p̄rie de vastatione fienda p̄ chaldeos, eo q̄ parum inita de bac vastatione loquēt̄ dicit. Prope est dies tenebrar̄. Lōstat aut̄ q̄ vastationes facte p̄ grecos & romanos nō ira p̄p̄e erat iſ fatus longe. In eo, ca, vbi dicitur in postul. Et b̄ p̄s̄ quod iup̄a dicitur est.

Additio.

E hoc qđ d̄r̄ hic, Ne dominenf̄is nationes nō p̄abef̄ q̄ ioh̄ p̄habuit de vastationib⁹ futuris p̄ q̄ttuor regna sup̄radicta, nam ex vastatione terre p̄teruaz & brucium lequebatur famē intans & virū iſraēlītū cogebantur exire ad alias regiones ad vicum querendum, sicut legunt̄ de elimech & noemi, cum suis ipso, s̄. naalon & chelton. M̄ur̄, l̄, & sic vñabans etiā nōnos & etiā dicebāt in populis, vbi ē d̄r̄ eoz. Replica.

In secundo ca, ioh̄ vbi dicitur. Lamite tuba tc̄, quod exponit postillator de lamento p̄ va statione terre fienda per quatuor regna monachica. Sed burg, eode, modo exponens de chaldeis, de grecis autem & romanis non vult admittere, ppter id qđ dicitur p̄p̄e esse tempus, quālēt̄ dicit tempus illarū, va stationum non potest dici, p̄p̄e quia multum distans. S̄i burg, attendit̄ altos passus facte scripture, ita rilem & tentatiōnē non faceret obiectiōnē. Dicit enim Ia, Prope est ut veniat tempus, & dies eius nō elogetur, de epo qui plus distabat a tempore Ia, aḡ vastatio romanorum, p̄t̄ grecorum a tempore ioh̄elis. Sicut igitur plus distans dicitur prope sic & illud quod ap̄i quis est.

In cap. viii, vbi dicitur in postula, Et posuerunt p̄ erum in prostibulo.

Additio.

Hi nos habemus. P̄ter in p̄stibulo, an hebreo v̄ haberur, posuerunt p̄uerum in ineretū, cīcīt̄ idūmea in desertum perditionis.

Additio.

Dicitas duas gentes p̄sī intelligit̄ generalē omnes p̄t̄ores ecclasiā p̄t̄urbātes, q̄ in duo genera dividunt̄. Et iudea n. eoz p̄sequunt̄ ecclasiā eam violenter opp̄umeō, qui p̄ egyptū intelligunt̄ q̄ filios iſlm

Prologus

op̄ esserūt violet̄. Alij vo prurbant eccliam q̄ falsas scripturar̄ interpretationes, et tales p̄ iduncā intelligunt idumea eñ accipit̄ sepe in scriptura, p̄ synagoga, q̄ falsas interpretationes fuit̄ in sacra scripture ad puerū da mysteria ipsi, put̄. s. Isa, cœtū, ca, in additionib.

Tin eo, ca, vbi dicis
in postul. Et mūdabo
sanguine eorū.

Additio.

Est illud ver-
bū, Et mūda-
bo sanguinez
eorū quē nō mūdaue-
rā. Blo. Quidar do-
minū sanguinē peto-
rū in euāgeliō quem
prius in lege nō mā-
dauerat.

In cipit expositio
pumi, plogi fin brito
nē in amos, ppbam.

Orias rex
rc, Iste p̄
phete tres
plogi pre-
mittunt, q̄ru iste pri-
mū ē in q̄ hiero, pce-
dit hoc mō, Dūmo
em̄ ponit quoddā in-
cidēs p̄ qđ accedit ad
principale, cuius dicit.
Orias rex rc, Princi-
paliter ā tria intēdi-
tāger, Primo tpa di-
uulgationis hui, ppb̄ etie cū cā effidente, ibi. Si hunc
itaq̄ terremotū, scđo materiā, ibi. In eas gētes q̄ lectio-
ne rc, tertio quoquā p̄tentor in principali ope ponit ex-
positionē ibi. Et q̄ idē ppb̄. Dicit itaq̄, a. Orias
ter s̄ quo h̄, q̄ palip, xvii. b. Si dei reli. soli, emula-
ter, lamaret vel imitare, vsus. Emulo, infat amar ius-
det ac imitaf. in opusculo de vocabulis biblie inueni-
es erēpla de istis significacionib. De isto dī in, q̄, pal.
xvii. Fecit qđ rectū erat in aspectu dīi iuxta oia q̄ fece-
rat amasias pater ei. c. Mūmō religiōs amore p-
uocat, q̄ru p̄t̄, paralip, xvii, vbi dī. Si roboratus
esset elatū est cor ei in interitū suū, et neglekit dīm̄ deū
suū, ingressisq̄ tēpli dīi adolere voluit incensum sup
altare thymiamatis, solutio, in hoc q̄ intēdebat, p̄moue-
re dīmū cultū nō neglekit dīm̄ s̄ dilexit, p̄ter, b aut̄ dī
dīm̄ negleisse q̄ p̄ceptū no fuauit, s̄i dī bic. d. Co-
tra p̄ceptū legis moysi rc, Iste, xvii, b. Tu et filii tui cuius
fudote sacerdotiū vestri, et oia q̄ ad cultū altaris p̄met
et intra velu sunt q̄ sacerdotes ad ministrabunū, siq̄ ex-
tern̄ accesserit occidet. Iste illū, i, a inuenies sumile.
e. Paralypomeno, xvii. f. Sacerdotiale officiū p̄mis-
tere conatus est, vbi azarias sacerdos et alij sacerdotes
dīi dicebat ei, q̄, palip, xvii. b. Est tui officiū oia et ado-
lescas in cīlsum dīi, s̄i sacerdotiū dīi. Est filius aaro, q̄ co-
secati sunt ad huiuscmodi ministeriū. g. Ob eam
rem terremotū rc, vbi hiero, sup primuzay os. Orias q̄
azarias q̄ undebutū sacerdotiū sibi vendicās p̄cussus ē
leptia in fronte et terremot̄ fac̄t̄ et magi p̄ totā urim.
h. Lurteremot̄, i. Etiazarias ppb̄ inuenit
rūt̄, ca, vbi dī. Fugietis sicut fugietis a facie terremot̄
in dieb̄ oie regi iuda. Blo. Qui usurpās sacerdotiū le-
p̄a p̄cussus ē, ad cuius impietatē tota terra morta est,

I Hieroboā filiū ioas ad dīam hieroboā filiū nabath
de q̄. ih. Reg. xii. t deinceps, silt, q̄, pal. x, t deinceps ī mul-
tis locis, de hieroboā ī filio ioas legi, ih. Reg. xiiii, q̄.
l. In eas gen. q̄ elect. xp̄. sunt, i, p̄io et lēo legit ibi de
gaza t de tyro, de edom, d̄ filiis am mō, t de plurib̄ alijs

m. Quas in memorā

uit, s̄, ibidem cū dicit

Sup tribus sceleris

bys rc.

n. Et q̄ idē, ppb̄, i,

q̄ dīs p̄ ppb̄am dīc

ibi q̄ no p̄et sup sce

lerib⁹ eorū signat q̄ p̄

cere portuit.

o. In sequētu, s̄, post

t̄ps tactū ui q̄ ppb̄as

uit, qđ rāgī ī nūlo, t

post om̄inationē dīi

tactū ī p̄nūp̄o ex

ordi, ibi. dīs de syo

p. H̄. t̄ngit rc.

tertio q̄ p̄io rāgīt̄

t̄ps, scđo om̄inationo,

tertio subiugit. Sup

tribu scelerib̄, rc, vel

Lurter, i, ter peccatū

pm̄tentib̄ sive tre-

rātib̄ signat se posse

indulgere, s̄i nō quar

to qđ intelligi dīq̄t̄

ad sensum mysticum

, s̄, fm̄ quē q̄to dī ut;

rare q̄ p̄uetudinariē

finaliter iterat. P̄es

cator indulgētiā deū dare posse signat. q. Quē sc̄

deū. t. Quarto eadē p̄t̄ admittētib̄, i, cōmitētib̄

rc, b postq̄ dūterat q̄ illos nō quereret, subdit destruci-

one illoꝝ furū, p̄ ignē, sic p̄ i singul̄ p̄t̄, vñ subiugit

s. Nā p̄ ignis silūndinē, t, dīc. Ignis silūndinē, hic,

nō ignē, q̄, q̄ i nihilā erāt p̄t̄ redacti p̄ficiōe illoꝝ

imīsa a dīo p̄pter p̄t̄ eorū. t. Predicū ibidē, s̄, p̄t̄

mo, t scđo. v. Quartē, s̄, q̄s p̄t̄ noiauit, s̄, gazam t̄p̄

Explicit qualisq̄ expolitio ultius prologi, (rum rc,

Incepit secundi plogi expositio.

Edos ppb̄ rc. Iste scđo plogus tres h̄, p̄t̄s p̄i-
cipales, in prima tangūn̄ cause opis. In scđo
nomis auctorū p̄medatio sp̄l̄is, ibi. Amos vo
interpret̄, in tertia subdī, ppb̄te cōmēdatio general̄
ibi, in bītate eñi vor oīm, ppb̄tar rc, in prima cā effi-
cīes multiplicit̄ describit, primo q̄t̄ ad nomē cū dī.
Amos, scđo q̄t̄ ad officiū cū dī. Dīp̄ha, tertio q̄t̄
ad cōditionē cū dī. Rūbor mora distringēs, q̄nto q̄t̄ ad modū
agēdi cū dī. Paucis verbis explicari nō pot, in q̄ tangū
cā formalis, sexto q̄t̄ ad actū ppb̄tagi ibi, dīc loqui
tur ad vacas pinguis rc, in qua tangū cā materialis,
In scđo pte auctorū sp̄l̄iter a quō cōmēdat, primo ex
abūdātiā gē ibi, Interpret̄ om̄is, scđo ex officiū digni-
tare, ibi, ppb̄taur inter ceteros rc tertio et debita, ad p̄
p̄b̄ta dispositione, ibi. Esse q̄ p̄e, ppb̄ta si poterat rc,
q̄t̄ et utilitate et inuenitrate doctrine, ibi. Qui enā
tuba sua rc, dīs vīlis br̄ illūam, a Amos, ecce no-
mē, ppb̄, b. Propheta, officio, c. Rustic̄ cōdi-
tione, d. Rūbor mora distringēs, opis cōfuetudine
vñd sumitur de amos, vñ, vbi scribit, Armentari, ego
sum yellicans siccomo, os id eli discepens frondes si,